

2. napirendi pont
MOK/13-2/2025.

T á j é k o z t a t ó
a Győr-Moson-Sopron Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének
2025. február 21-én tartandó ülésére

Tárgy: Tájékoztató a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 2024. évi tevékenységéről.

Előadó: Sallai Péter, tűzoltó dandártábornok, igazgató

H a t á r o z a t i j a v a s l a t

A Győr-Moson-Sopron Vármegye Önkormányzatának Közgyűlése a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 2024. évi tevékenységéről szóló tájékoztatót tudomásul vette.

Határidő: 2025. február 21.

Felelős: Hámori György, a közgyűlés elnöke

GYŐR-MOSON-SOPRON VÁRMEGYEI KATASZTRÓFAVÉDELMI IGAZGATÓSÁG
IGAZGATÓ

**Tájékoztató a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
2024. évi tevékenységéről**

Bevezető

A Győr-Moson-Sopron Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (a továbbiakban: igazgatóság) a mentő tűzvédelmi feladatai mellett folyamatosan végzi mindazon megelőző hatósági tevékenységeit, amelyek a tűzoltósági, a polgári védelmi, az iparbiztonsági, a tűzmegelezési, valamint a vízügyi és vízvédelmi szakterület irányításával a folyamatos kontrollt és a kockázatok alacsony szinten tartását biztosítják. Az események kezelésére a készenléti szolgálatok magas szinten felkészültek, a vármegye tűzbiztonsága jó, az önkéntesség egyre szélesebb körű társadalmi összefogáson nyugvó bázisa tovább növeli a védelmi igazgatás reagálóképességét.

2024. évben is kiemelt feladatunknak tekintettük:

- vármegyénk biztonságának fejlesztését, a tűz- és káresetek hatékony felszámolását, valamint a készenléti szolgálatot ellátó állomány képzsését, felkészítését a tűzoltási és a mentési feladatokra;
- a lakosságtájékoztatási tevékenységet, erősítve a lakosságban a preventív magatartás fontosságát, a polgári lakosság, különösképp az ifjúság katasztrófák veszélyeire való felkészítését;
- hatékony hatósági felügyelet biztosítását, a hatósági tevékenység szolgáltató jellegének további erősítését az érintett társszervek, társhatóságok bevonásával megvalósuló közös ellenőrzésekkel;
- a kijelölt létfontosságú rendszerek és létesítmények üzemfolytonosságát biztosító hatósági tevékenységet;
- a vízügyi-vízvédelmi feladatok hatékony és ügyfélbarát ellátását, a kéményseprő-ipari közszolgáltatás zavartalan ellátásának biztosítását;
- a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának támogatását;
- az öngondoskodási képesség erősítését, a polgári védelmi szervezetek katasztrófavédelmi készségeinek és képességeinek fejlesztését, a Moson Mentőcsapat gyakoroltatását.

Az egyes hatósági hatáskörök változásáról szóló 257/2024. (VIII.29.) Korm. rendeletben foglaltak alapján a 2024. október 1-től életbe lépő változásokhoz kapcsolódó feladatokat végrehajtottuk.

Tűzoltósági szakterület

Győr-Moson-Sopron vármegyében 4 hivatásos, 2 főfoglalkozású és 12 alkalomszerűen igénybe vehető létesítményi tűzoltóság működik.

A vármegye tűzbiztonságát növeli, hogy Győrszemere, Tét, Fertőszentmiklós, Hegykő, Kunsziget, Ásványráró és Koroncó Önkéntes Tűzoltó Egyesületek önállóan beavatkozó tűzoltó egyesületként működnek.

2024-ben a vármegyében 77 önkéntes tűzoltó egyesületnek volt együttműködési megállapodása hivatásos tűzoltósággal, amelyből 42 egyesülettel az I., 14 egyesülettel a II. és 21 egyesülettel a III. kategóriás együttműködési megállapodást kötöttük meg.

A tűzoltási-műszaki mentési tevékenységet folytató egyesületek 2024-ben 1199 alkalommal vonultak, avatkoztak be, hozzájárulva a hivatásos tűzoltók hatékonyabb munkavégzéséhez (2023-ban 1019 alkalommal). A beavatkozó egyesületek az elmúlt évben 126 esetben avatkoztak be önállóan.

2024-ben vármegyénkben összesen 4424 tűzoltói esemény történt, amely jelentős (közel 14 %-os) emelkedést jelent az előző évi adathoz képest (3881).

2024-ben vármegyénk tűzoltói 1527 alkalommal tüzesethez, 2883 alkalommal műszaki mentéshez vonultak. 14 esetben szándékos megtévesztés miatt történt riasztás.

2022			2023			2024		
Tűz	Műszaki mentés	Szándékosan megtévesztő	Tűz	Műszaki mentés	Szándékosan megtévesztő	Tűz	Műszaki mentés	Szándékosan megtévesztő
1524	1912	13	1419	2451	11	1527	2883	14

Annak érdekében, hogy az állampolgárok minél szélesebb körben megismerjék a tűz megelőzés, a tűzoltás, a személy- és vagyontárgymentés és a menekülés alapvető ismereteit, valamint az ezekhez kapcsolódó viselkedési, magatartási szabályokat, a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Területi Tűzmelegelőzési Bizottság (továbbiakban: GYMS TTB) részt vett a nagyobb tömegeket vonzó rendezvényeken, illetve igazgatóságunk honlapján közzétettük azokat az aktuális információkat, melyek az év egy-egy időszakának veszélyeire hívták fel a lakosság figyelmét. Ilyen a tavaszi időszakban a szabadterületi tüzekkel, nyáron a mezőgazdasági betakarítási munkálatokkal, az erdők tűzvédelmével, fűtési szezonban a kéménytüzekkel, az év végi ünnepek során a karácsonyfa és a konyhai, valamint a pirotechnikai tüzekkel kapcsolatos felhívások. 2024-ben összesen 224 rendezvényen jelent meg az igazgatóság.

Vármegyénkben 2022-ben 5 fő, 2023-ban 2 fő, 2024-ben szintén 2 fő hunyt el közvetlenül tüzeset következtében. Szinte az összes tüzesetben elhunyt személy esete összefüggésbe hozható a lakhatási szegénységgel, az energiaszegénységgel, a hajléktalan léttel. A hatékony területi prevenció tevékenység érdekében a GYMS TTB folyamatos tájékoztatást adott a szén-monoxid-mérgezésekkel és a lakástüzekkel kapcsolatosan. Megpróbáltuk elérni az egyedül élő idős, kiszolgáltatott embereket, idős házaspárokat, nehéz körülmények között tanyákon, átalakított zártkerti ingatlanokban, peremterületeken élőket.

Győr-Moson-Sopron vármegyében szén-monoxid-mérgezés következtében 2023-ban 6 fő, míg 2024-ben 13 fő sérült meg, haláleset nem történt.

Minden ilyen esetet követően felhívtuk a figyelmet a szén-monoxid-érzékelő és a füstérzékelő készülékek hasznosságára.

Igazgatóságunk 2024-ben 2 eseményről készített műveletelemzést, amelyek tapasztalatait a készenléti jellegű szolgálatot ellátó tűzoltók napi továbbképzések keretében dolgozták fel.

A vármegyében működő hivatásos tűzoltó-parancsnokságok az általuk tartott helyismereti, szituációs begyakorló és ellenőrző gyakorlatok során kiemelt figyelmet fordítottak a tűzoltás feltételeinek biztosítására. A gyakorlatok lefedték a szakterület széles spektrumát, felkészítve az állományt a beavatkozások minél szakszerűbb elvégzésére.

2024. évben 325 (2023-ban 285) gyakorlaton vettek részt a hivatásos tűzoltó egységeink (244 helyismereti-, 55 szituációs begyakorló-, 26 ellenőrző gyakorlat). Igazgatóságunk 3 esetben tartott vármegyei ellenőrző gyakorlatot, amelyek mindegyike megfelelt értékelést kapott.

A IV. Országos Műszaki-Mentő Versenyen a vármegyét képviselő csapat a II. helyezést érte el.

A szakterületi vezetők továbbképzése céljából szakmai napokat tartottunk, amelyeken a tűzoltósági felügyelők, a hivatásos tűzoltó-parancsnokok és a szolgálatparancsnokok vettek részt. Ezek az események – a feladatszabásokon túl – az aktuális feladatok, problémák feldolgozását is jól szolgálták.

A tűzoltó állomány napi továbbképzése a központilag biztosított képzési anyagok felhasználásával valósult meg. A féléves elméleti tudásfelmérés elektronikus formában történt.

A tűzvizsgálati tevékenység az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény eljárási rendje alapján és a tüzesetek vizsgálatára vonatkozó szabályokról szóló 44/2011. (XII. 5.) BM rendelet előírásai, valamint a vonatkozó BM OKF Főigazgatói Intézkedésben meghatározott követelmények figyelembevételével valósult meg.

2024-ben összesen 32 tűzvizsgálati eljárás indult. Az év végéig 29 esetben zárult le a vizsgálat. A tűzvizsgálati eljárások megindításának oka legtöbbször bűncselekmény gyanúja (15), ezt követi a tüzeset minősített riasztási fokozata alapján (2 esetben), és az egyéb szakmai indok alapján indított vizsgálat (12). Haláleset miatt 3 esetben kellett tűzvizsgálatot elrendelni.

A lezárt 29 tűzvizsgálat közül 7 esetben ismeretlen a tűz keletkezési oka, 10 esetben nyílt láng, 6 esetben gépjármű tüzeset, 5 esetben elektromos energia, 1 esetben dohányzás okozott tüzet.

Polgári védelmi szakterület

2024. évben is nagy hangsúlyt fektettünk a közigazgatási vezetők, a kötelees polgári védelmi szervezetek, az általános iskolák pedagógusai, a lakosság, kiemelten az ifjúság felkészítésére. A vármegye hét járásában a választásokhoz kapcsolódóan elvégeztük 103 polgármester és 64 közbiztonsági referens katasztrófavédelmi felkészítését. Aktív lakosságfelkészítési módszerekkel a különböző korosztályokból összesen 7551 főt tudtunk bevonni valamilyen témában.

Az ifjúság részére a katasztrófavédelmi ismeretek széleskörű terjesztésére kiváló lehetőség a közösségi szolgálat, amelynek végrehajtását 95 oktatási intézménnyel együttműködve biztosítjuk. 2024. évben 9 fogadó intézményben, összesen 1103 főt vontunk be a közösségi szolgálatba. Népszerű volt Győrben az öt alkalommal megrendezett Vakond Túra, melyek során Győr földalatti és föld feletti óvóhelyeit, valamint földalatti folyosóit tekinthették meg az érdeklődők (összesen 410 fő).

A települések katasztrófavédelmi osztályba sorolása érdekében a vármegye veszélyeztetettségét az önkormányzatokkal (183), a Területi Védelmi Bizottsággal (a továbbiakban: TVB), valamint a társszervekkel (10 szakmai szerv) szeptember hónapban felülvizsgáltuk, változtatást nem javasoltunk. A kockázatértékelés alapján vármegyénk 183 településéből 1 I-es, 100 II-es, 82 pedig III-as katasztrófavédelmi besorolást kapott. A vármegye településeinek fő veszélyeztetettsége a kockázatértékelések eredményeként az árvíz, a belvíz, a lakosság alapvető ellátását biztosító infrastruktúrák sérülékenysége, a rendkívüli időjárás, a felszíni és felszín alatti vizek (elsősorban ivóvízbázisok) sérülékenysége, valamint a helyi vízkár okozta események.

A vármegye településein a veszély-elhárítási tervek felülvizsgálata a jogszabályi előírásnak megfelelően megtörtént. A Veszélyelhárítási Terv Általános Részét, a Speciális Részleteket és az Adattár felülvizsgálatot, illetve a mellékletét képező nukleárisbaleset-elhárítási terv felülvizsgálatát a TVB titkárságával együttműködve 2024. júniusában végrehajtottuk. A tervhez kapcsolódóan elkészítettük a területi és helyi szintű általános polgári védelmi és a mozgósítási terveket.

A polgári védelmi ellenőrzések elsősorban a vízelvezető rendszerek és a kiemelt kockázati helyszínek (ár- és belvízi védművek, vízelvezetők, valamint a téli kockázati helyek, a települési vízkár-elhárítási tervek és a befogadóhelyek) kontrolljára irányultak. 2024. évben összesen 668 ellenőrzést végzett a szakterület.

A vármegye lakosságának védelmét a köteles polgári védelmi szervezetek 6702 fővel támogatják. 2024. évben 82 köteles polgári védelmi szervezet tagjainak (összesen 1163 fő) elméleti és gyakorlati felkészítését hajtottuk végre.

Vármegyénkben egy vármegyei és hét járási mentőszervezet (291 fő) segíti a hivatásos katasztrófavédelemben dolgozókat a káresemények felszámolásában. Az önkéntes alapon szerveződő mentőcsoportok „alapvető vízkár-elhárítási tevékenység”, valamint „alapvető vihar-kár-elhárítási tevékenység” szakterületre Nemzeti Minősítéssel rendelkeznek. Az általános műszaki mentési, valamint az árvízvédelmi feladatok mellett speciális képességekkel rendelkeznek, a veszélyeztetettség függvényében terepjáró járművekkel, utánfutókkal, szivattyúkkal, árvízvédelmi mentőhajóval, melyekkel a logisztikai háttér biztosítása mellett önálló feladatellátásra képesek.

A települések önvédelmi képességének erősítése érdekében, összesen 108 települési önkéntes mentőszervezet alakult 641 fővel. A települési önkéntes mentőszervezetek a település jellemző veszélyforrásával kapcsolatos események felszámolására, a károk csökkentésére alakultak, illetve „alapvető vízkár-elhárítási tevékenység” szakterületre rendelkeznek Nemzeti Minősítéssel.

2024. évben köteles polgári védelmi szervezetek alkalmazására nem, önkéntes mentőszervezetek beavatkozására 123 alkalommal volt szükség (2 egyéb, 67 vízkár-elhárítás, 4 eltűnt személy keresése, 26 műszaki mentés, 16 faeltávolítás, 8 tűzoltással kapcsolatos beavatkozás), összesen 530 fő részvételével. Júniusban a Rába áradása okozta védekezéshez a Szigetköz, a Lővér és a Hanság járási mentőszervezetek részvételével megsegítő erőket (15 fő) küldtünk.

A BM OKF által az önkéntes mentőszervezetek számára kiírt 2024. évi pályázaton a vármegyei szervezetek a tevékenységük támogatására összesen 5.145.133 forintot nyertek, amelyből összesen 12 mentőszervezetet támogattunk.

2024. évben vármegyénkben 13 településen 16 vis maior bejelentés történt, összesen 225.800.000.- forint értékben. Helyreállítási igényt 6 esetben, védekezés+helyreállítást 10 esetben jeleztek az önkormányzatok. Vis maior utóellenőrzést 8 alkalommal hajtottunk végre a megalakított bizottság tagjaként. A védekezés érdekében a 7 napon belüli ellenőrzéseket elvégeztük. Kettő esetben előleg megítélése érdekében 3 napon belül ellenőriztünk. A Magyar Államkincstár által alakított munkacsoport munkájában (30 napon belüli) az igazgatóság munkatársai igazgatói kijelölés alapján részt vettek. Az ellenőrzéseken felvett adatlapokat archiváltuk.

Szeptember hónapban a legnagyobb vízállást megközelítő árhullám vonult le a Duna és a Lajta folyón. Az igazgatóság az árhullám megérkezése előtt megkezdte a felkészülést a védekezésre. Felkészülés céljából az Ikva patak veszélyeztetése miatt 6000 homokzsák, a Dunán levonuló rendkívüli árvíz miatt Gönyű településnek 15.000 homokzsák került átadásra. 2024.09.15 és 2024.09.22. között 4 fővel működtettük az igazgatóság operatív munkaszervezetét. A védekezés hatékonysága érdekében áttértünk a 24/24 órás szolgálati váltásra és az így felszabadult 113 főt a védekezésbe osztottuk be. A hét védekező településre (Hegyeshalom, Mosonmagyaróvár, Hédervár, Ásványráró, Dunaszentpál, Vámoszabadi, Gönyű) és a

homokzsák töltő bázisra (Győr-Bácsa) 8 fő katasztrófavédelmi összekötőt biztosítottunk, akiknek a feladata az önkéntes erők védekezési feladatainak szervezése és irányítása volt. A Vas Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságról érkező 75 fő megerősítő állomány részére biztosítottuk a védekezési munkálatokban történő részvételt. Ásványráró (Zselykepuszta 1401 számú út) településen, a Mosoni-Duna partján mintegy 500 m hosszán mobilgátat építettünk az árvízi biztonság érdekében. A védekezés során szeptember 18-án a Lajta folyón egy szükségtározó megnyitásával jelentősen csökkent Mosonmagyaróvár és a környező települések árvízi veszélyeztetettsége. A védekezés ideje alatt összesen 41 helyszínen történt beavatkozás. Az igazgatóság állománya és a megerősítő erők homokzsák töltési, uszadékfa eltávolítási, vészóri, nyúlgát- és ellennyomó medence építési és buzgár elfogási feladatokat végeztek. Az önkéntes mentőszervezetek és az önkéntes tűzoltó egyesületek is aktívan kivették részüket a napi védekezési feladatokból. Sikeresen alkalmazták a mentőszervezetek részére kiírt pályázaton kapott quadot, utánfutót, VW Amarok terepjárót, és az árvízi mentőhajót. Folyamatosan teljesítettük a jelentési- és tájékoztatási kötelezettségeinket, szerveztük a hivatásos és az önkéntes védekező erők napi munkavégzését, ellátását, valamint a feladatok logisztikai biztosítását. Az árhullám levonulása után elkészítettük az árvízi katalógust a beavatkozási pontok dokumentálására.

Ügyeleti szakterület

A vármegyei főügyelet és műveletirányítás tevékenysége kiemelt jelentőségű. Az előírt képesítéssel rendelkező műveletirányítókat fejlett térinformatikai döntéstámogató alkalmazások, helyi, területi és országos szintű adatbázisok segítik munkájukban, lehetővé téve az azonos időben, több helyen zajló káreseti beavatkozások sikeres irányítását.

A vármegyei Tevékenységirányító Központ (a továbbiakban: TIK) a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Rendőr-főkapitányság épületében működik. A TIK az Egységes Segélyhívó Rendszer (a továbbiakban: ESR) működtetéséhez szükséges informatikai eszközökkel rendelkezik, az új szoftver központilag biztosított. A 112-es ESR csatlakozás teljes mértékben megvalósult, a működése stabil. Az ügyeleti rendszerben működő társszervekkel a kapcsolattartás rendszeres, különösen a rendőrség, a mentők, a közútkezelő, a környezetvédelem, a vízügyi igazgatóság, a gázszolgáltató és az áramszolgáltató esetében.

2024. évben a Pajzs riasztási rendszeren keresztül történt minden káresemény rögzítése. A riasztási rendszeren a fő- és műveletirányítási ügyelet 7116 adatlapot kezel. Ezek során 5261 esetben riasztás kiadása, 1532 esetben duplikáltan beérkező adatlap kezelés, vagy riasztás nélküli eseménykezelés történt, míg 323 esetben a készenléti egységek egyéb tevékenységét (gyakorlatok, ellenőrzések) rögzítették.

2024 májusában Balatonföldváron, az országos szakmai versenyen a vármegyei csapat az egyéni ügyeletvezetői, egyéni műveletirányító és csapat kategóriában egyaránt első helyezést ért el, továbbá egyéni műveletirányító kategóriában megszerezte a harmadik helyezést.

A Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat (a továbbiakban: KMSZ) szolgálati helye a Csomai Katasztrófavédelmi Őrs bázisán található. A vármegye legtávolabbi pontja a KMSZ állomáshelyétől 70 km. A KMSZ fő feladata a kiemelt káresemények során a kárfelszámolás irányítása, a gyakorlatok szervezése, a készenléti állomány képzése, ellenőrzése és a tűzvizsgálati feladatok végrehajtása, amely tevékenységéhez a szükséges felszerelések, dokumentumok biztosítottak. 2024. évben a KMSZ 193 alkalommal vonult, és 32 tűzvizsgálatot végzett.

Hatósági szakterület

Az állam működését érintő egyes törvények módosításáról szóló 2024. évi XXIX. törvény alapján az egyes tűzvédelmi, iparbiztonsági és vízügyi, vízvédelmi hatósági hatáskörök 2024. október 1-től a kormányhivatalokhoz kerültek. Ennek megfelelően a tájékoztató hatósági fejezete a 2024. január 1. és szeptember 30. közötti adatokat tartalmazza.

Az előrelátó, megelőző gondolkodásmódú tervszerű munkavégzés céljából – az ellenőrzési helyszínek kiválasztását megelőzően – rendszeresen a helyi sajátosságok figyelembe vételével azonosítottuk a kockázatokat. Ennek eredményei azt mutatták, hogy az ilyen módon megvalósított, megelőző szemlélet képes a várható veszélyhelyzetekre, kockázati tényezőkre történő tényleges felkészülést és a kapcsolódó feladatok meghatározását támogatni.

Minden egyes hatósági döntésnél igazgatóságunk arra törekedett, hogy a térség fejlődését segítse elő úgy, hogy mindeközben javuljon a lakosság és a vállalkozások biztonsága, illetve a régió tűz- és vízvédelme, iparbiztonsága folyamatosan biztosított legyen.

2024. évben a hatósági és a szakhatósági eljárások számában egyaránt csökkenés volt tapasztalható az előző évi adatokhoz képest. Az igazgatóságunk által 2024. szeptember 30-ig lefolytatott eljárások nagyban hozzájárultak a vármegyében létesülő építmények tűzbiztonságához, a felszín alatti és felszíni vizeink védelméhez, a veszélyes üzemek és a veszélyes áru szállítás biztonságosabbá tételéhez.

2024. évben a katasztrófavédelmi kirendeltségekhez, illetve az igazgatósághoz 1 fellebbezés érkezett, amelynek elbírálása során megsemmisítettük az első fok döntését. A szakhatósági eljárások tekintetében az ügyfelek egyetlen esetben sem nyújtottak be olyan fellebbezést a hatáskörrel rendelkező hatósághoz, melyben a tűzvédelmi, vagy vízügyi, vízvédelmi szakhatóság állásfoglalását kifogásolták volna.

A fentiek alapján megfigyelhető az a tendencia, hogy a jelentős mennyiségű hatósági és szakhatósági ügy ellenére sem volt magas a másodfokú hatósági és szakhatósági ügyek száma, mely a kirendeltségek és az igazgatóság megalapozott és hiteles döntéseivel hozható szoros összefüggésbe.

▪ Tűzmegeelőzési szakterület

Az igazgatóság 2024. szeptember 30-ig olyan kiemelt területeket vont tűzvédelmi hatósági ellenőrzés alá, mint a szabadtéri kockázati helyszínek, valamint a nyári betakarítási munkálatok helyszínei. A rendszeres hatósági jelenlétnek és a szigorú, megelőzés központú hatósági fellépésnek is köszönhetően megállapítható volt, hogy az ellenőrzöttek a vonatkozó jogszabályokat betartják, a tűzvédelmi hiányosságokat kijavították, így vármegyénk tűzbiztonsága tovább erősödött.

A hatósági ellenőrzéseink során leggyakrabban feltárt szabálytalanságok:

- szabadtéri égetést követően a tűz továbbterjedése, vagy őrizetlenül hagyása,
- tárolás kiürítési útvonalon, a menekülési útvonal leszűkítése,
- biztonsági jelek, menekülési útvonal jelzések hiánya,
- hiányos, pontatlan tűzvédelmi szabályzat,
- villamos, illetve villámvédelmi berendezések időszakos ellenőrzéséről készült irat hiánya, valamint a tűzvédelmi felülvizsgálat során feltárt hibák kijavításának, vagy a javítás dokumentálásának hiánya,
- üzemeltetési naplók hiánya, pontatlansága.

Megállapítható, hogy az új szemléletű hatósági ellenőrzési gyakorlat bevált, az ellenőrzöttek éltek az előzetes konzultáció intézményének lehetőségével, mely kifejezetten erősíti a vármegye tűzvédelmét.

A tűzvédelmi hatósági és szakhatósági eljárásokkal kapcsolatban is azt tapasztaltuk, hogy az ügyfelek egyre nagyobb hányada él azzal a lehetőséggel, hogy már az eljárás megkezdése előtt felvegye a kapcsolatot hatóságunkkal, így a jogszabályi követelmények egyértelmű tisztázása mellett az ügyintézés is gördülékenyebbé vált.

A tűzmegeelőzési szakterület különös gondot fordított a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházásokkal kapcsolatos ügyintézésre is. A tervezőkkel, kivitelezőkkel folyamatosan kapcsolatot tartottunk az engedélyek, hozzájárulások mielőbbi, szakszerű és jogszerű kiadása érdekében. Tevékenységünkkel jelentősen hozzájárultunk többek között az alábbi beruházások/fejlesztések megvalósulásához:

- Prohászka Ottokár Orsolyita Gimnázium, Óvoda és Általános Iskola bővítése,
- Győri ETO Park fejlesztése,
- AUDI Hungária Zrt. fejlesztése.

2016. július 1-től a lakosságnál a kéményseprő-ipari feladatokat a BM OKF GEK Kéményseprő-ipari Szerv Győr-Moson-Sopron Vármegyei Ellátási Csoport végzi. Igazgatóságunk 2024. évben is ellenőrizte, hogy a kéményseprő-ipari feladatokat végző szervezetek rendelkeznek-e a szükséges személyi, szakmai és tárgyi feltételekkel. Az ellenőrzések tapasztalatai alapján megállapítható, hogy vármegyénkben a kéményseprő-ipari szolgáltatás továbbra is maradéktalanul megoldott és biztosított.

Hatóságunk kiemelt figyelmet fordított a nem hatósági eszközökkel végzett tűzmegeelőzési feladatokra is. Elektronikus tájékoztatót készítettünk a mezőgazdasági munkálatokkal kapcsolatos tűzvédelmi és iparbiztonsági szabályokról, illetve a keletkező tüzesetek jellemző okairól (gyakorlati példákon bemutatva, képekkel szemléltetve), melyet a katasztrófavédelmi kirendeltségeink és a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Vármegyei Igazgatóságán keresztül a lakosság, a gazdák és gazdálkodó szervezetek rendelkezésére bocsájtottunk.

A szabadtéri tűzgyújtással kapcsolatos előírásokról az év során folyamatosan tájékoztattuk az önkormányzatokat, valamint a média képviselőit, a tudnivalókat a honlapunkon is elhelyeztük. A kerti grillezés és bográcsozás lehetőségéről, illetve a tűzgyújtás alapvető szabályairól is tájékoztatást adtunk. A konzultációs lehetőségeket és szakmai egyeztetéseket elektronikus úton, illetve személyesen is biztosítottuk.

2024. szeptember 30-ig összesen 31 db tűzmegeelőzési szakterületet érintő közérdekű bejelentés és panasz érkezett az igazgatósághoz, melyek kivizsgálását a kirendeltségek hajtották végre. Ezek jellemzően a kiürítési és tárolási szabályok megszegésével és a kéményseprő-ipari tevékenységgel voltak kapcsolatosak. A vizsgálatot követően, amennyiben a panasz vagy a bejelentés megalapozott volt, ellenőrzési jegyzőkönyvet is felvettünk és intézkedtünk a jogsértő állapot megszüntetésére.

▪ **Vízügyi és vízvédelmi hatósági szakterület**

2024. szeptember 30-ig az igazgatóság vízügyi és vízvédelmi hatáskörben eljárva 648 vízügyi és vízvédelmi, valamint 658 szakhatósági eljárást folytatott le. Kiemelt figyelmet fordítottunk az agrárium és a gazdák támogatása érdekében a mezőgazdasági célú vízkivétellel kapcsolatos eljárásokra, az engedélyezett vízilétesítmények üzemfolytonos működésének biztonságára, az

engedély nélkül létesített vízkivételt biztosító vízilétesítményekkel, a vízminőségvédelmi káreseményeket követő eljárásokkal kapcsolatos ügyintézésre.

A vármegye fejlődését az igazgatóság nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyeinek száma is jól szemlélteti, 2024. évben 78 ügyben jártunk el.

Az igazgatóság részéről a kiemelt ügyek intézése a jogszabályokban foglaltaknak megfelelően történt. Az engedélyek mielőbbi kiadása érdekében szoros kapcsolatot tartottunk az ügyfelekkel, valamint a hatóságokkal és a szakhatóságokkal. Szükség esetén egyeztető tárgyalásokat kezdeményeztünk a hatékony, gyors és eredményes ügyintézés érdekében.

Eljárásaink száma rendkívül magas volt, amely kifejezetten a térség ipari és egyéb beruházásaival magyarázható és hozható összefüggésbe. A hatósági eljárások során minden esetben biztosítottuk a gyors, szakszerű és jogszerű döntéshozatalt, a jogszabályok keretei között mindig azt tartottuk szem előtt, hogy a beruházások megvalósulását segítsük.

2024. szeptember 30-áig kiemelt figyelmet fordítottunk a vármegye vízügyi, vízvédelmi helyzetére, melynek keretében ellenőriztük a felügyeleti kategóriába tartozó vízilétesítményeket, a regionális közüzemi szennyvízelvezető- és tisztító, illetve vízellátó rendszereket is. A vizek mezőgazdasági eredetű nitrát szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges kölcsönös megfeleltetési szabályok helyszíni hatósági ellenőrzését 26 állattartó telep vonatkozásában végrehajtottuk, szabálytalanságot nem tapasztaltunk.

Az ellenőrzések során megállapítottuk, hogy az évek óta tartó rendszeres és következetes hatósági jelenlétnek köszönhetően a vízi létesítmények a vízjogi engedélyekben foglaltak szerint, a jogszabályi követelményeknek megfelelően, biztonságosan üzemelnek.

A vízminőség-védelemmel kapcsolatos eljárások során a Katasztrófavédelmi Mobil Labor (a továbbiakban: KML) riasztásáról, káreseti helyszíni szemle megtartásáról, a társhatóságok és a vízügyi igazgatóság értesítéséről, akkreditált vízmintavétel megrendeléséről, valamint a szükséges jelentések megtételéről is gondoskodtunk.

2024. szeptember 30-ig összesen 23 db vízügyi, vízvédelmi szakterületet érintő közérdekű bejelentés és panasz kivizsgálását hajtotta végre a vízügyi hatóság. Ezek jellemzően a belterületi vízelvezetők elhanyagolt állapotával, vagy azok szennyezésével, több esetben olaj, vagy valamilyen származékából eredő szennyezéssel, illetve hígtrágyaszennyezéssel voltak kapcsolatosak. A panasz és havária események gyors reagálást igényeltek, a károk elhárítása és a szennyező beazonosítása érdekében szoros kapcsolatot tartottunk a vízügyi igazgatósággal, a környezetvédelmi hatósággal és laborral, szükség esetén a vízanalitikai műszerek használata érdekében a KML-t is bevontuk a feladat végrehajtásba.

Iparbiztonsági szakterület

▪ Veszélyes üzemek

Az állam működését érintő egyes törvények módosításáról szóló 2024. évi XXIX. törvény alapján az egyes tűzvédelmi, iparbiztonsági és vízügyi, vízvédelmi hatósági hatáskörök 2024. október 1-től a kormányhivatalokhoz kerültek.

2024. évben 20 katasztrófavédelmi engedéllyel működő üzem tevékenységét felügyeltük. Az üzemek a biztonsági dokumentációk és a katasztrófavédelmi engedélyek felülvizsgálata miatt összesen 3 hatósági eljárást kezdeményeztek. A helyszíni szemle és az üzemeltetők dokumentumai alapján felülvizsgált és módosított terveket elfogadtuk, a katasztrófavédelmi engedélyeket kiadtuk.

2024. évben összesen 13 hatósági ellenőrzést hajtottunk végre, hiányosságot nem tapasztaltunk. Az üzemeltetők a veszélyes anyagokkal kapcsolatos, jogszabályban foglalt kötelezettségeiknek maradéktalanul eleget tettek.

A veszélyes anyagokkal végzett tevékenység hatósági felügyeletének erősítése érdekében összesen 3 alkalommal hajtottunk végre iparbiztonsági supervisor ellenőrzést, melyeken társhatóságként a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Rendőr-főkapitányság, a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály, a Közlekedési, Műszaki Engedélyezési, Mérésügyi és Fogyasztóvédelmi Főosztály, a Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály, valamint a NAV Győr-Moson-Sopron Vármegyei Adó- és Vámigazgatósága vettek részt.

Az üzemeltetők a belső védelmi terv és a súlyos káresemény elhárítási terv gyakorlatokat végrehajtották. 2024. évben összesen 18 gyakorlaton vettünk részt. A súlyos káresemény elhárítási terv és a belső védelmi terv gyakorlatok során az üzemeltetők a biztonsági dokumentációkban feltételezett eseményeket gyakorolták és az ott meghatározottak szerint jártak el.

A veszélyes üzemek ellenőrzését tervszerűen hajtottuk végre. Az üzemeltetők éves gyakorlatát követően a kijelölt üzemeltetőknél ellenőrzést is tartottunk.

▪ **Katasztrófavédelmi Mobil Labor**

A KML állományából folyamatos készenléti szolgálattal biztosított a veszélyes anyagokkal kapcsolatos események, balesetek során a lakosság és a beavatkozó egységek védelme. Összesen 12 fő rendelkezik a szükséges képesítésekkel a jármű üzemeltetéséhez.

2024. évben 18 esetben történt KML riasztás, ebből 5 esetben a szer nem került igénybevételre. 6 riasztás tüzesethez történt, amelyből 2 téves jelzés, egy pedig kiérkezés előtt felszámolt eset volt. Műszaki mentéshez 7 esetben riasztották a KML-t.

A balesetek és a tüzesetek során a lakosság egészségét és a környezetet veszélyeztető mértékű veszélyes anyag kiszabadulás nem történt.

Az igazgatóság által működtetett területi információs központba beérkező normál és veszélyhelyzeti időszakban mért, illetve a helyszíni sugárellenőrzések, mintavételezések és vizsgálatok adatait, továbbá a természetes és mesterséges eredetű sugárterhelését meghatározó környezeti sugárzási viszonyokat havonta feldolgozta, illetve a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal felé továbbította.

▪ **Veszélyes áruk szállítása**

Vármegyénk út- és vasúthálózatán nagy forgalom halad keresztül, ennek megfelelően a veszélyes áruk szállítása is jelentős. 2024. évben 234 hatósági ellenőrzést hajtottunk végre, amelyek során összesen 1921 járművet vizsgáltunk meg. Ezek közül 1441 szállított veszélyes árut. Az ellenőrzés alá vont veszélyes árut szállító közúti és vasúti járművek közül 40 esetben találtunk valamilyen szabálytalanságot.

Az ellenőrzések végrehajtása során rendszeresen együttműködtünk a rendőrség, a NAV és a kormányhivatal munkatársaival. Részt vettünk a ROADPOL akciókban, illetve a katasztrófavédelem szervezésében megtartott DISASTER akciókban.

A feltárt szabálytalanságok között előfordultak dokumentációs és műszaki jellegű hiányosságok egyaránt.

2024. évben 3 veszélyesáru-szállítással kapcsolatos baleset történt a vármegyében. A balesetek során minimális mennyiségű veszélyes anyag került a szabadba, általában 1-2 liter mennyiségben. A balesetek kapcsán rendkívüli hatósági ellenőrzést és káreseti helyszíni szemlét tartottunk, melyek megállapításai alapján a balesetet szenvedett fuvarozók nem követtek el veszélyesáru-szállítással összefüggő szabálytalanságot.

A szállított anyagok fajtái tekintetében változás nem történt, a legnagyobb mennyiségben továbbra is az üzemanyagok, valamint a szénhidrogén-gázkeverékek szállítása jellemző, azonban az ellenőrzések alkalmával vármegyénk útjain mind a kilenc veszélyes osztályból találkoztunk szállított veszélyes anyaggal, illetve tárggyal.

A légi szállítás tekintetében összesen 2 alkalommal hajtottunk végre hatósági ellenőrzést, ezek során hiányosságot nem tapasztaltunk.

Kritikus infrastruktúra védelem

Az igazgatóság illetékességi területén 43 létfontosságú rendszerelem kijelölt. Az igazgatóság, mint kijelölő hatóság a 2024. évben 2 hatósági eljárást folytatott le.

Kritikus infrastruktúra védelmi gyakorlatot igazgatóságunk 2024. évben 1 alkalommal tartott. A gyakorlat végrehajtásában az érintett katasztrófavédelmi kirendeltség és hivatásos tűzoltó-parancsnokság részt vett. Az illetékes közműszolgáltatókat a gyakorlat végrehajtásába bevontuk, azt követően pedig az együttműködésünkre vonatkozó tapasztalatokat közösen értékeltük. A 2024. év folyamán 2 alkalommal következett be rendkívüli esemény illetékességi területünkhöz tartozó kijelölt létfontosságú rendszerelemet érintően.

A gördülékenyebb együttműködés, a gyorsabb információáramlás, valamint a közös beavatkozások eredményesebbé tétele érdekében a kritikus infrastruktúra üzemeltetőkkel 25 alkalommal egyeztettünk, melyek közül kiemelendő az EDR rádiók használatával kapcsolatos egészségügyi létesítmények üzemeltetőinek felkészítése.

A vármegyei iparbiztonsági főfelügyelő, az Európai Unió Tanácsának PROCIV CER munkacsoportjának 2024. évi magyar elnökségi feladataiban részt vett.

Kommunikáció

A társszervekkel együttműködve tényeken alapuló tájékoztatást folytattunk a bekövetkezett eseményekkel összefüggő katasztrófavédelmi feladatokra és az állampolgárok által követendő magatartásra helyezve a hangsúlyt. A visszatérő, szezonális témák célközönséghez juttatásában is megbízható partnerünk volt a média, a kialakult jó szakmai kapcsolat és együttműködés jól segítette a katasztrófavédelem megelőzést célzó kommunikációjának megvalósítását, a lakosság hiteles tájékoztatását. A sajtó munkatársai információ igényükkel, kérdéseikkel napi szinten fordultak az igazgatósághoz.

Összegzés

Az igazgatóság alaprendeltetését betöltve látta el feladatait, biztosította a lakosság élet- és vagyonbiztonságát, a nemzetgazdaság védelmét, készség szinten alkalmazva a megelőzés - felkészülés, védekezés - beavatkozás és helyreállítás szakmai elveit.

Tovább erősödött a vármegyénkben működő önkéntes tűzoltó egyesületek és létesítményi tűzoltóságok mentő tűzvédelemben történő szerepvállalása, az önkéntes mentőszervezetek tevékenysége, mellyel hatékonyabbá vált a katasztrófák elleni védekezés, nőtt a vármegye beavatkozó szerveinek reagáló képessége.

Az igazgatóság a védelmi igazgatás meghatározó szereplőjeként a rendvédelmi szervekkel, országos hatáskörű szervek területi és helyi képviselőivel, a karitatív és társadalmi szervekkel, valamint a civil szervezetekkel együttműködve, a rendelkezésére álló erővel és eszközökkel a továbbiakban is mindent megtesz alapfeladatainak magas színvonalú ellátása érdekében.

A szakterületek munkáját a preventív, szolgáltató hatósági tevékenység jellemezte. Az állampolgárok jogkövető magatartását közlemények, tájékoztatók kiadásával, konferenciák szervezésével segítettük elő. A megelőző tevékenység hangsúlyozása és a jogszerű állapot megkövetelése egyaránt erősíti vármegyénk biztonságát.

2024. október 01. napjától a hivatásos katasztrófavédelmi szervtől a tüzmegeelőzési hatósági és szakhatósági, a veszélyes üzemek engedélyezését és felügyeletét érintő iparbiztonsági, továbbá a vízügyi és vízvédelmi hatósági és szakhatósági hatáskörök a vármegyei kormányhivatalokhoz kerültek át.

A hatáskörváltást követően a katasztrófavédelem ötven hatósági és szakhatósági hatáskört, illetve igazgatási és operatív feladatot lát el. Tűzvédelmi hatáskörben eljár a kéményseprő-ipari tevékenységgel, valamint a létesítményi tűzoltóságokkal kapcsolatos és a tűzvizsgálati eljárásokban. Az iparbiztonsági szakterület végzi a veszélyes szállítmányok felügyeletét, a nukleárisbaleset-elhárítási tevékenységet, továbbá közreműködik a veszélyes üzemi gyakorlatok ellenőrzésében, valamint külső védelmi tervezési feladatokban. Ellátja az iparbiztonsági operatív, különösen a veszélyes anyagokkal kapcsolatos baleseti események kezelésével és a kritikus infrastruktúrák védelmével, továbbá a katasztrófavédelmi mobil laboratóriumok és a sugárfelderítő egységek működtetésével összefüggő feladatokat.

A hatósági-iparbiztonsági feladatellátás fókuszra is a kockázatok csökkentése, a beavatkozások feltételeinek biztosítása, az ellenállóképeség és a reagálóképeség fejlesztése az emberi élet védelme érdekében.

A vármegye közgyűlésének eddigi támogatását megköszönöm és kérem, hogy továbbra is fordítson kiemelt figyelmet a szervezet tevékenységére.

Győr, 2025. február 07.

Tisztelettel:

Sallai Péter, tű. dandártábornok
Győr
Tűzoltósági főtanácsos
igazgató

